

21 October 1959.

F.

No. 14043.

D E H O O G E R A A D D E R N E D E R L A N D E N ,

Gezien het beroepschrift in cassatie van X te Z tegen de uitspraak van het Gerechtshof te 's-Hertogenbosch van 6 Maart 1959 betreffende den hem opgelegden aanslag in de inkomstenbelasting voor het jaar 1954;

Gezien de stukken;

Overwegende dat aan belanghebbende een aanslag in de inkomstenbelasting voor het jaar 1954 werd opgelegd, welke door den Inspecteur na reclame werd geregeld naar een zuiver inkomen van f. 36.721,--;

dat belanghebbende van de beschikking van den Inspecteur in beroep is gekomen bij het Gerechtshof te 's-Gravenhage, daarbij als enige grief aanvoerende, dat de Inspecteur geen investeringsaftrek voor de in 1954 aangeschafte bedrijfsmiddelen heeft toegestaan, omdat de Inspecteur heeft aangenomen, dat belanghebbendes boekhouding geen regelmatige boekhouding in den zin van artikel 8a van Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 is;

dat het Hof bij zijn uitspraak van 8 Mei 1958 de beschikking van den Inspecteur heeft gehandhaafd;

dat de Hoge Raad op het door belanghebbende tegen deze uitspraak ingestelde beroep in cassatie 's Hof's uitspraak heeft vernietigd, met verwijzing van het geding naar het Gerechtshof te 's-Hertogenbosch ter verdere behandeling en beslissing van de zaak;

dat laatstgenoemd Hof de beschikking van den Inspecteur andermaal heeft gehandhaafd, na te hebben overwogen:

“dat de Hoge Raad bij zijn arrest van 10 December 1958, no. 13765, de uitspraak van het Gerechtshof heeft vernietigd en het geding naar het Gerechtshof te 's-Hertogenbosch heeft verwezen ter verdere behandeling en beslissing van de

zaak in meervoudige kamer met inachtneming van dit arrest, in welk arrest het volgende werd overwogen:

dat belanghebbende had gesteld, dat tot zijn bedrijf A geen liquide middelen behoren, omdat hij al zijn liquide middelen rekent tot zijn privé-vermogen, dat daarom alle ontvangsten en uitgaven van dat bedrijf als privé-onttrekkingen onderscheidenlijk als privé-stortingen moeten worden aangemerkt, en dat van die onttrekkingen en stortingen nauwkeurig is boekgehouden in het kasboek en in de privé-rekening; dat het Hof, zonder met betrekking tot de wijze, waarop de door belanghebbende gestelde onttrekkingen en stortingen in zijn boekhouding zijn verwerkt, een beslissing te geven, belanghebbendes standpunt heeft verworpen, omdat het Hof hetgeen belanghebbende had gesteld omtrent de onttrekking van alle ontvangsten aan A onaannemelijk achtte, en oordelende, dat althans een gedeelte van die ontvangsten tot het bedrijfsvermogen van A moet zijn blijven behoren en door belanghebbende dus niet daaraan kan zijn onttrokken, heeft beslist, dat voor dat bedrijf geen regelmatige boekhouding werd gehouden, omdat uit de boekhouding niet blijkt, welk gedeelte van die ontvangsten wel en welke gedeelte daarvan niet aan het bedrijfsvermogen werd onttrokken; dat het Hof daarbij blijkbaar is uitgegaan van de opvatting, dat de ontvangsten van een bedrijf de natuurlijke bestemming hebben in de eerste plaats te dienen tot dekking van de uitgaven van dat bedrijf en dat het een ondernemer in redelijkheid niet vrijstaat alle liquide middelen, waarover hij beschikt, ongeacht herkomst en bestemming, als privé-vermogen te beschouwen; dat die opvatting echter niet juist is en het een ondernemer, die gewoon is zijn bedrijfsontvangsten met zijn privé-middelen te vermengen en uit het aldus gevormde complex van middelen zowel bedrijfs- als privé-uitgaven te bekostigen, vrijstaat die middelen tot zijn privé-vermogen te rekenen; dat het middel dus gegrond is en 's Hofs uitspraak derhalve niet in stand kan blijven, doch de Hoge Raad niet ten principale kan recht doen, daar met betrekking tot de boekhoudkundige verwerking van hetgeen belanghebbende ten aanzien van onttrekkingen en stortingen stelt te hebben gedaan de feiten nog niet voldoende zijn vastgesteld;

dat belanghebbende heeft gesteld, dat tot zijn bedrijf A geen liquide middelen behoren, omdat hij al zijn liquide middelen rekent tot zijn privé-vermogen, dat daarom alle ontvangsten en uitgaven van dat bedrijf als privé-onttrekkingen onderscheidenlijk als privé-stortingen moeten worden aangemerkt, en dat van die onttrekkingen en stortingen nauwkeurig is boekgehouden in het kasboek en in de privé-rekening;

dat in verband met de door de Hoge Raad gegeven beslissing moet worden

nagegaan hoe de boekhoudkundige verwerking van het door belanghebbende ten aanzien van onttrekkingen en stortingen gestelde heeft plaats gehad;

dat het Hof uit de door belanghebbende ter zitting overgelegde boeken en de daarop door hem gegeven toelichting het volgende is gebleken: belanghebbende heeft een boek, waarin de ontvangsten en uitgaven van A chronologisch en systematisch worden aangetekend; de saldi (positief dan wel negatief) van deze ontvangsten en uitgaven worden aan het einde van de maand naar de rekening van de nieuwe maand (aangebracht: lees) overgebracht het positieve saldo ultimo 1954 ad f.12.093,27 werd op de balans per 1 Januari 1955 onder benaming "kas" vermeld; de balansen worden in een afzonderlijk boek opgenomen; in een zogenaamd grootboek worden voorts de totalen van de diverse kolommen van het eerstgenoemde boek – het "kasboek" – per maand overgenomen; tenslotte heeft belanghebbende nog een boek, waarin de administratie van de verkochte stenen wordt gehouden; er bestaat geen afzonderlijke privé-rekening; van privé-stortingen en privé-onttrekkingen wordt geen afzonderlijke aantekening gehouden; bij de aanschaffing van bedrijfsmiddelen wordt eerst op het moment van betaling een boeking verricht; aan hand van belanghebbendes memorie en van aanwezige facturen moet aan het einde van het jaar door belanghebbende worden nagegaan, welke nog niet betaalde bedrijfsmiddelen in dat jaar zijn aangeschaft;

dat uit deze feiten blijkt, dat belanghebbende geen aantekeningen houdt omtrent zijn privé-onttrekkingen en privé-stortingen;

dat belanghebbende wel stelt, dat hetgeen zijn "kasboek" als verschil tussen ontvangsten en uitgaven aangeeft, geacht moet worden ten bate, respectievelijk ten laste van zijn privé-vermogen te zijn gekomen, doch deze voorstelling van zaken door geen enkele boekhoudkundige handeling wordt gedekt;

dat derhalve de beweerde privé-onttrekkingen en de privé-stortingen niet in belanghebbendes boekhouding zijn opgenomen, zodat daaruit niet kan worden nagegaan welke saldi op een bepaald moment aanwezig moeten zijn en deze boekhouding dus niet geacht kan worden een regelmatige boekhouding in de zin van artikel 8a van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 te zijn;

dat derhalve terecht geen investeringsaftrek is toegestaan.

Overwegende dat belanghebbende tegen deze uitspraak als middel van cassatie heeft voorgesteld:

"Schending van de artikelen 17 en 25 van de Wet administratieve rechtspraak

belastingzaken alsmede van de artikelen 8a en 9 van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 omdat;

- 1) de uitspraak van het Hof in zich zelf strijdig en onbegrijpelijk is, en
- 2) het Hof buiten de door het verwijzingsarrest getrokken grenzen is getreden:

dat belanghebbende ter toelichting van deze twee grieven heeft aangevoerd:

“Belanghebbende heeft blijkens het arrest van verwijzing gesteld, dat tot zijn bedrijf A geen liquide middelen behoren, omdat hij al zijn liquide middelen rekent tot zijn privé-vermogen;

dat daarom alle ontvangsten en uitgaven van het bedrijf als onttrekkingen onderscheidenlijk als stortingen van kapitaal moeten worden aangemerkt en dat van die onttrekkingen en stortingen nauwkeurig is aantekening gehouden in het (door het Hof te 's-Gravenhage ten onrechte zo genoemde) kasboek. Het is duidelijk dat het aldus aangehouden “kasboek” de chronologische specificatie is van de mutaties, welke in de loop van het boekjaar hebben plaats gehad in het kapitaal, welke specificatie in boekhouders termen ook wel met “privé-rekening” wordt aangeduid. Bedoelde stelling is in de loop der procedure uitsluitend bestreden met de in het arrest van verwijzing verworpen tegenwerping, dat althans een gedeelte van die ontvangsten tot het bedrijfsvermogen van A moet zijn blijven behoren. Met betrekking tot de boekhoudkundige verwerking van hetgeen belanghebbende ten aanzien van onttrekkingen en stortingen stelt te hebben gedaan, overweegt het Hof, dat belanghebbende in een boek de ontvangsten en uitgaven van de A chronologisch en systematisch heeft aangetekend; dat de saldi van deze ontvangsten en uitgaven aan het einde van de maand naar de rekening van de nieuwe maand werden overgebracht;

dat het positieve saldo ultimo 1954 ad f. 12.093,27 op de balans per 1 Januari 1955 onder de benaming “kas” wordt vermeld.

Het wordt uit deze overweging duidelijk, dat de vermelding van het saldo van ontvangsten en uitgaven per ultimo 1954 onder de overigens onjuiste benaming “kas” niet anders is dan de vermelding van het saldo der onttrekkingen aan, respectievelijk der stortingen in het bedrijfsvermogen van belanghebbende.

In verband met het vorenstaande is het onbegrijpelijk hoe het Hof vervolgens tot driemaal toe kan overwegen, dat van privé-stortingen en privé-onttrekkingen geen afzonderlijke aantekening wordt gehouden en evenzeer onbegrijpelijk is de overweging, dat de voorstelling van belanghebbende, volgens welke hetgeen het “kasboek” als verschil tussen ontvangsten en uitgaven aangeeft, geacht moet

worden ten bate, respectievelijk ten laste van zijn privé-vermogen te zijn gekomen, door geen enkele boekhoudkundige handeling wordt gedekt.

Onbegrijpelijk is voorts de overweging, dat uit belanghebbendes boekhouding niet kan worden nagegaan, welke saldi op een bepaald moment aanwezig moeten zijn, waar immers vaststaat, dat een afzonderlijke bedrijfskas niet werd aangehouden. Het Hof schijnt hier in strijd met de inhoud van het arrest van verwijzing de eis te stellen, dat in elk geval een afzonderlijke bedrijfskas moet worden aangehouden, wil er van een regelmatige boekhouding sprake zijn.

Overigens laat de gevoerde boekhouding, blijkens 's Hof's eigen beslissing toe om te allen tijde het saldo van de plaats gehad hebbende stortingen en onttrekkingen vast te stellen.

Alle andere overwegingen van het Hof schijnen buiten de grenzen van het arrest van verwijzing en buiten de rechtsstrijd van partijen te liggen.”;

Overwegende dienaangaande:

dat belanghebbende had gesteld, dat tot zijn bedrijf A geen liquide middelen behoorden, omdat hij alle liquide middelen rekent tot zijn privévermogen, dat daarom alle ontvangsten en uitgaven ten behoeve van het bedrijf als privéonttrekkingen onderscheidenlijk als privéstortingen moesten worden aangemerkt, en dat van die onttrekkingen en stortingen nauwkeurig is boekgehouden in het kasboek en in de privérekening;

dat het Gerechtshof na verwijzing van de zaak de juistheid van deze stellingen had te onderzoeken en daartoe aan de hand van de boekhouding van belanghebbende heeft moeten nagaan, of het geen belanghebbende had gesteld inderdaad in die boekhouding zijn neerslag had gevonden, en of dus in die boekhouding op de een of andere wijze tot uitdrukking was gebracht de door belanghebbende gestelde bedoeling tot het bedrijf A geen liquide middelen te doen behoren en iedere ontvangst met een onttrekking en iedere uitgave met een storting gepaard te doen gaan;

dat het Hof heeft beslist, dat de aldus door belanghebbende gestelde bedoeling niet in de boekhouding tot uitdrukking was gebracht en dat in het bijzonder zijn voorstelling alsof hetgeen het “kasboek” als verschil tussen ontvangsten en uitgaven aangeeft geacht moet worden ten bate, respectievelijk ten laste van zijn privévermogen te zijn gekomen door geen enkele boekhoudkundige handeling wordt gedekt;

dat deze beslissing is van feitelijken aard en in cassatie dus niet met vrucht

kan worden bestreden, terwijl zij in het licht van hetgeen het Hof met betrekking tot belanghebbendes boekhouding heeft vermeld geenszins onbegrijpelijk is;

dat het middel dus ongegrond is;

Verwerpt het beroep.

Gedaan bij de Heren Smits, Vice-President, Wiarda, van der Loos, Tekenbroek en Korthals Altes, Raden, en door voornoemden Vice-President uitgesproken ter Raadkamer van den een en twintigsten October 1900 negen en vijftig, in tegenwoordigheid van den Substituut-Griffier Verstraaten.

Verstraaten

Smits